

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-220

3.3.2026

Watercircles Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Vannlekkasje fra avløpsrør – plutselig – dekningsmessig brudd- og følgeskade?

Sikrede oppdaget vannskade i veggen på badet. Skaden ble meldt til foretaket som rekvirerte takstmann. Den sakkyndige konkluderte med at avløpsrør manglet innfesting og hadde glidd fra hverandre inne i veggen. Dette førte til at vann trakk inn i gulvkonstruksjonen på både soverom og baderom. Den sakkyndige konkluderte med at lekkasjen hadde pågått over flere år, da det var registrert råteskade i bjelkelaget. Foretaket avslo saken under henvisning til at skadene ikke oppstod plutselig, og at det var unntak for råteskader. Det ble senere rekvirert ny sakkyndig som konkluderte med at rørbruddet medførte skjult tilførsel av avløpsvann i vegg mellom bad og soverom og det over tid hadde oppstått vekst av muggsopp, ikke råteskader. Foretaket opprettholdt avslaget, da rapportene tilsa et langvarig skadeforløp, og at det ikke var dokumentert plutselig skade. Sikrede var uenig og anførte at skaden og rørbruddet skjedde plutselig. Nemndas flertall kom til at klagers krav ikke kunne føre frem, og viste til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden inntraff plutselig.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for vannskade etter lekkasje fra avløpsrør i konstruksjonen.

Fra vilkårene i sikredes forsikring hitsettes:

A Bygningsskadeforsikring

Forsikringen dekker plutselige og uforutsette skader på forsikret bygning som er angitt i punkt A.1 og D, med unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven. Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt. [...]

A.1.4 Rørbrudd, gass, vann og annen væske

Forsikringen gjelder for

1 bruddskade på bygnings rørledning for gass, vann og annen væske herunder radiator, v.v. bereder eller -beholder, septiktank, pumper, drenskum, fyrkjele o.l.
[...]

Unntatt er:

[...]

f skade grunnet rust, korrosjon eller elde, materialfeil, konstruksjonsfeil, uriktig montasje, mekanisk feil, slitasje, setninger, frost / tele og manglende vedlikehold. Følgeskade er imidlertid omfattet.

2 skade ved utstrømming av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr

- ved brudd eller lekkasje.

- ved oversvømmelse fra slikt tilknyttet utstyr.

Unntatt er

[...]

c skade ved sopp, råte eller bakterier.

[...]

A.1.6 Andre skader

Forsikringen gjelder også for

1 annen skade enn nevnt i punktene A.1.1 til A.1.5 som inntreffer plutselig.

Unntatt er skade:

[...]

j forårsaket av vann eller annen væske ut over det som er omfattet av pkt A.1.4.

Sikrede oppdaget en vannskade i veggen på badet. Skaden ble meldt til Watercircles Forsikring (heretter «foretaket») 26.5.25. Foretaket rekvirerte takstmann som var på befaring 27.5.25. Den sakkyndige konstaterte at det var lekkasje i veggen mellom bad og soverom, at det var mistanke om lekk i avløpsrør, men at det var behov for å åpne konstruksjonen for å verifisere skadene. Veggen ble åpnet og iht. rapport datert 10.6.25 ble det avdekket at avløpet hadde glidd fra hverandre inne i veggen og at lekkasjen hadde pågått over tid.

Fra rapporten hitsettes:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Avløp mangler innfesting og har glidd fra hverandre inne i vegg. Avløpet ble montert i 2019 i samband med nybygg av badet. Dette har medført at fritt vann har trekt inn i gulvkonstruksjonen på både soverom og badet. Lekkasje inne i vegg og gulvbjelkelag har pågått over flere år, da det registreres råteskader i bjelkelag både for soverom og bad. Nedfelte sponplater mellom bjelkelag på badet er helt oppfuktet og svarte grunnet lang tids oppfukting.

[...]

Oppsummering

Her er det skjedd en håndverkerfeil ved montering av avløp for servant på badet i 2019.

På bakgrunn av rapporten avslo foretaket saken 12.6.25, under henvisning til at det ikke forelå en plutselig skade. Saken ble samtidig oversendt til [foretak] Forsikring for vurdering av råteskader.

Det ble rekvirert ny sakkyndig, som konkluderte med at det ikke var råteskader. Det som var registrert av skader var vannskader i vegg mellom bad og soverom, samt i etasjeskillet i samme området, i tillegg til muggsopp i deler av berørte konstruksjoner.

Fra rapporten hitsettes:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Årsak til vannskader skyldes rørutglidning i skjøt på avløpsrør som ligger skult i vegg mellom bad og soverom. Bakenforliggende årsak til rørutglidning skyldes at avløpsrør ikke er tilstrekkelig klamret, altså håndverkerfeil. Avløpsrør med brudd går fra servant på badet. Rørbrudd har medført skjult tilførsel av avløpsvann i vegg mellom bad og soverom og det har grunnet tilførsel av avløpsvann over tid oppstått vekst av muggsopp. Det kan ikke påvises andre råtesopper og det registreres ingen nedbrytning (råtedannelse) i de berørte trekonstruksjonene. For å være helt sikker kan det tas materialprøver som analyseres av f.eks [M].

Hendelsesforløp:

Kunde kjøpte boligen i 2018. Bad endret og fornyet i 2019. Kunde opplyser at det ble foretatt arbeid i krypkjeller i 2024 uten at det ble oppdaget unormale forhold. Tidlig i 2025 opplyser kunde om at de registrerte en lukt i krypkjeller og kunde beskriver den som kloakkluft. I slutten av mai 2025 ble seng på soverom flyttet fram og de registrerte da skader på vegg mot bad ved overgang gulv/vegg. Skade ble meldt til WaterCircles Forsikring og [O] gjennomførte befaring like etter.

Når oppstod skaden

Rørutglidning/rørbrudd vurderes til å ha oppstått for flere måneder siden, men eksakt tidspunkt for når det har oppstått er vanskelig å vurdere nøyaktig. Basert på skadebilde generelt så vurderes rørbrudd til å ha oppstått for minimum 6 måneder siden.

Det vurderes som at rørbrudd har oppstått for minimum 6 måneder siden. Rørbrudd har tilført avløpsvann i vegg siden brudd oppsto og det er påviselig vekst av muggsopp i veggkonstruksjon.

Skadeomfang

Det er ingen påviselig råteskader. Treverket er misfarget og det er påviselig vekst av muggsopp. Enkelte steder er det blåved. Det ble stukket pigger inn i treverket flere steder og det registreres ingen svekkelser i treverket. Kniv ble benyttet for å fjerne ytterste laget som er misfarget og det registreres friskt treverk 1mm inn i treverket, bortsett fra et sted som hadde blåved.

Det som registreres av skader er vannskader i vegg mellom bad og soverom, samt i etasjeskille i samme område. Det registreres i tillegg muggsopp i deler av berørte konstruksjoner.

Foretaket vurderte saken på nytt i lys av den nye rapporten, men opprettholdt sitt avslag, da begge de sakkyndige beskrev at skadene utviklet seg over lengre tid, og at skadene dermed ikke oppstod plutselig. Sikrede klaget saken inn for foretakets interne klageordning, som fant at avgjørelsen var i tråd med de gjeldende forsikringsvilkårene og opprettholdt avslaget. Saken ble meldt inn til Finansklagenemnda 20.10.25.

Sikrede anfører i det vesentlige at skaden er dekket under forsikringen. Skaden har skjedd plutselig, men ble ikke oppdaget før etter et halvt år. Avløpet har gått helt fra hverandre, og det var en svær dam i krypkjelleren. Avløpsrøret hadde ikke oppheng og hadde lite fall og knapp vinkel, ca. 90 grader. Avløpet har gått tett, blitt for tungt og deiset i bakken. Vasken var litt tett i vinter, så løsnet det plutselig.

For nemnda er det i tillegg anført at sekretariatet ikke har vurdert relevant dokumentasjon som var forelagt, herunder dokumentasjon fra autorisert rørlegger som arbeidet under badet ca. ett år før skaden. Vedlegget beskriver arbeidet, stedet, datoer og at det åpenbart ville blitt oppdaget vann der under arbeidet hvis skaden var inntruffet da. Dette betyr at skaden har skjedd etter rørleggerarbeidet. Sekretariatet har ikke tatt tilstrekkelig hensyn til den dokumentasjonen ved vurderingen av bevisbyrden og skadeforløpets tidsramme. Dette dokumenterer at en plutselig utløsende hendelse eller en kortere tid mellom arbeid/oppdagelse kan være mer riktig tolkning for dekning i dette tilfellet.

Forsikringsforetaket anfører i det vesentlige at skaden ikke har skjedd plutselig, og ikke er omfattet av forsikringen. Både årsaken og de avdekkede følgeskadene viser en gradvis skadeutvikling. Når skadeforløpet har vært langvarig, er vilkåret om plutselighet ikke oppfylt. Forsikringen dekker ikke skader som utvikler seg over tid. At skaden har vært skjult eller vanskelig å oppdage, utvider ikke forsikringens dekningsområde. Etter alminnelige bevisregler er det sikrede som har bevisbyrden for at vilkårene for dekning er oppfylt. Sikrede har ikke fremlagt dokumentasjon som sannsynliggjør at skadene oppstod akutt. Tvert imot underbygger rapportene at skadeforløpet har vært langvarig.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. punkt 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Innledningsvis viser sekretariatet til at Finansklagenemnda ikke innehar fagkyndig ekspertise, og kan ikke på selvstendig grunnlag ta stilling til skadeårsak, skadeomfang eller lignende. Når vi vurderer en sak må vi således legge til grunn det som fremkommer av de sakkyndige uttalelser partene har fremlagt i anledning saken, jf. **FinKN 2018-749**.

Sekretariatet vil også vise til at det er sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. bl.a. Høyesteretts avgjørelse inntatt i **Rt. 2002 s. 1517**. Det er derfor du som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som foretaket svarer for i henhold til forsikringsvilkårene. Det samme fremkommer av Finansklagenemndas praksis i tilsvarende saker, se for eksempel nemndas avgjørelser i **FinKN 2020-263** og **2022-10**.

Hvilke skader og tap som foretaket svarer for, herunder hvilke begrensninger som gjelder, avhenger av de til enhver tid gjeldende vilkår som er tilknyttet den aktuelle forsikringsavtalen som er inngått med foretaket. Forsikringen dekker ikke begivenheter ut over de som er bestemt angitt i vilkårene.

Av vilkårene fremgår det under pkt. A på s. 3 at forsikring omfatter 'plutselige og uforutsette skader på forsikret bygning som er angitt i punkt A.1 og D'. Ifølge vilkårene pkt. A.1.4.2 omfatter forsikringen 'skade ved utstrømming av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr – ved brudd eller lekkasje'.

Det første spørsmålet er om vannskaden er 'plutselig og uforutsett'.

Forsikringsvilkårene definerer ikke når en skade oppstår 'plutselig', men uttrykket betyr at skaden oppstår raskt i motsetning til over tid, jf. **FinKN 2025-503**. Høyesterett har i **HR-2024-2040-A**, følgende uttalelse om uttrykket (avsnitt 53 og 54):

Uttrykket '*plutselig*' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens *Forsikringsrett* side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket «plutselig», mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se **FinKN 2024-723**. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag.

Formålet med dette forsikringsvilkåret er å unnta fra dekningen *skader som utvikler seg gradvis over tid. [...]*.

Dette innebærer at *skaden* må ha utviklet seg innenfor én dag for at skaden skal anses for å ha oppstått 'plutselig'.

Den aktuelle skaden omfatter ifølge rapportene vannskader i vegg mellom bad og soverom, samt i etasjeskille i samme område. Det er i tillegg muggsopp i deler av berørte konstruksjoner. Videre peker begge rapportene på at skadene har oppstått over tid. Fra [T] sin rapport datert 13.6.25 hitsettes følgende om skadenes utviklingstid:

Rørbrudd har medført skjult tilførsel av avløpsvann i vegg mellom bad og soverom og det har grunnet tilførsel av avløpsvann over tid oppstått vekst av muggsopp.

Fra [O] sin rapport datert 10.6.25 hitsettes følgende om skadenes utviklingstid:

Lekkasje inne i vegg og gulvbjelkelag har pågått over flere år, da det registreres råteskader i bjelkelag både for soverom og bad. Nedfelte sponplater mellom bjelkelag på bad er helt oppfuktet og svarte grunnet lang tids oppfukting.

Rapportene tilsier derfor at skadene i denne saken har materialisert seg over tid, og ikke i løpet av én dag. Det er ikke fremlagt sakkyndig dokumentasjon som støtter et slikt tidsperspektiv. Det er derfor ikke dokumentert at vannskaden er omfattet av vilkårene pkt. A.1.4.2. Dette er i tråd med fast nemndspraksis, se til eksempel **FinKN 2024-247** som ligner denne saken.

Vi bemerker her at det er *skaden* som må ha utviklet seg 'plutselig', herunder vann og muggsoppskadene. At røret kan ha glidd fra hverandre plutselig, er derfor ikke avgjørende. Forutsetningen om at skaden skal være plutselig gjelder uavhengig av om skaden er skjult i konstruksjonen, jf. **FinKN 2021-94**. Vi viser igjen til at det er sikrede som har bevisbyrden og som må dokumentere at skaden har skjedd plutselig jf. **FinKN 2017-706** og **2015-233**. Videre påpeker vi at det uansett er unntak for soppskader etter vilkårene pkt. A.1.4.2 bokstav c.

Forsikringen omfatter videre ifølge vilkårene pkt. A.1.4.1 'bruddskade på bygningens rørledning for [...] vann og annen væske'. Også for dette dekningspunktet gjelder at skaden må ha oppstått plutselig og uforutsett, jf. pkt. A.

Av de sakkyndige rapportene fremgår det at vannskadene har skjedd som følge av rørutglidning i skjøt på avløpsrør.

Uttrykket 'bruddskade' betyr at materialet i røret går i stykker slik at det er brudd tvers gjennom materialet. At skjøten i røret skli fra hverandre er i så fall ikke «bruddskade». Dette er derfor ikke omfattet av

forsikringen, jf. **FinKN 2024-247**. Når det ikke foreligger 'bruddskade' er det heller ikke dekning for mulige følgeskader etter vilkårene A.1.4.1 bokstav f.

Videre følger det av vilkårene pkt. A.1.6 at forsikringen dekker annen skade enn nevnt i punktene A.1.1 til A.1.5 som inntreffer 'plutselig'. Av unntaksbestemmelsen i bokstav j fremgår det imidlertid at skader 'forårsaket av vann eller annen væske ut over det som er omfattet av punkt A.1.4', er unntatt fra dekning. Ettersom den aktuelle skaden ikke er omfattet av pkt. A.1.4, er den derfor også unntatt fra dekning etter pkt. A.1.6.

Etter dette finner vi at du ikke kan gis medhold.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om skaden i veggkonstruksjonen er dekket under forsikringen.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård, bemerker:

Flertallet slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon. Sikrede har i ettertid anført at skaden har skjedd etter rørleggerarbeid utført ca. et år før vannskaden inntraff. Flertallet kan ikke se at dette medfører at skaden inntraff plutselig.

Nemndas mindretall, Fanny Helle, bemerker:

Mindretallet har kommet til at sikrede må gis medhold.

Mindretallet mener at foretaket ikke har anledning til å avslå sikredes krav under henvisning til at den aktuelle skaden ikke har oppstått «plutselig» etter avtalens pkt. A1.

Det følger av direktiv 1993/13/EØF (forbrukeravtaledirektivet) artikkel 5 at vilkår i forbrukeravtaler alltid skal formuleres på en «klar og forståelig måte». Det følger av praksis fra EU-domstolen at dette kravet ikke bare innebærer at vilkårene skal være grammatisk forståelige, men at de skal være forståelige i en bred forstand, se c-96/14 avsnitt 40. Målestokken er hva som kan forventes av en gjennomsnittsforbruker, jfr. Giertsen, avtaler 4. utgave s. 102.

Et vilkår om at en vannskade må oppstå «plutselig», utgjør en viktig begrensning i en forsikringsdekning. Vilkåret er i denne avtalen kun inntatt som et generelt punkt under innledningen i pkt. A som gjelder sikredes bygningsskadeforsikring. Begrensningen er verken inntatt innledningsvis under pkt. A.1.4 som gjelder spesifikt for rørbrudd, gass, vann og annen veske, eller under de aktuelle underpunktene A.1.4.1 om bruddskade og A.1.4.2 om skade ved utstrømming av vann. I underpkt. A.1.4.1 og A.1.4.2 er det listet opp hvilke skader som dekkes og hvilke unntak som gjelder, uten at vilkåret «plutselig» er nevnt.

Slik avtalen er utformet er det etter mindretallets syn ikke klart og forståelig for en gjennomsnittsforbruker at skade ved rørbrudd eller utstrømming av vann ikke er dekket med mindre skaden skjer «plutselig». Denne viktige begrensningen kommer ikke klart nok frem i avtalen. Det gir videre liten mening at denne begrensningen som er nevnt innledningsvis skal gjelde generelt for alle skader under bygningssikringen, samtidig som at vilkåret «plutselig» er inntatt spesifikt under enkelte av punktene: I pkt. A.1.1.2 dekkes skade ved «plutselig nedsoting», i pkt. A.1.5 dekkes skade ved «plutselig skadeverk» og i pkt. A.1.4.3 dekkes skade ved «vann som plutselig trenger inn». Dette forsterker uklarheten i avtalen.

Samlet sett mener mindretallet at det ikke er formulert på en klar og forståelig måte at det er et vilkår at den aktuelle skaden må ha oppstått «plutselig». Etter 1993/13/EØF artikkel 5 andre punktum skal det ved tvil om forståelsen av et vilkår være den tolkningen som er mest fordelaktig for forbrukeren som skal gjelde. For denne avtalen innebærer dette at foretaket ikke

kan gjøre gjeldende overfor sikrede at skaden må ha oppstått «plutselig».

Mindretallet har derfor kommet til at sikrede må få medhold i sitt krav.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).